AKKERVOGELS krijgen kansen

Het gaat niet goed met de vogels van het boerenland. Voor akkervogels geldt dat heel in het bijzonder voor de Veldleeuwerik. Het aantal broedparen van deze vogel liep de laatste twintig jaar in ons gebied terug van acht tot maximaal twee broedparen per 100 hectare. Uit onderzoek blijkt dat deze trend met goede maatregelen wel te stoppen is. Essentieel het creëren van goede nestelgelegenheden en een geschikt voedselaanbod. Bij dat laatste is de beschikbaarheid van insecten, als eiwitrijk voedsel voor de jongen, van groot belang.

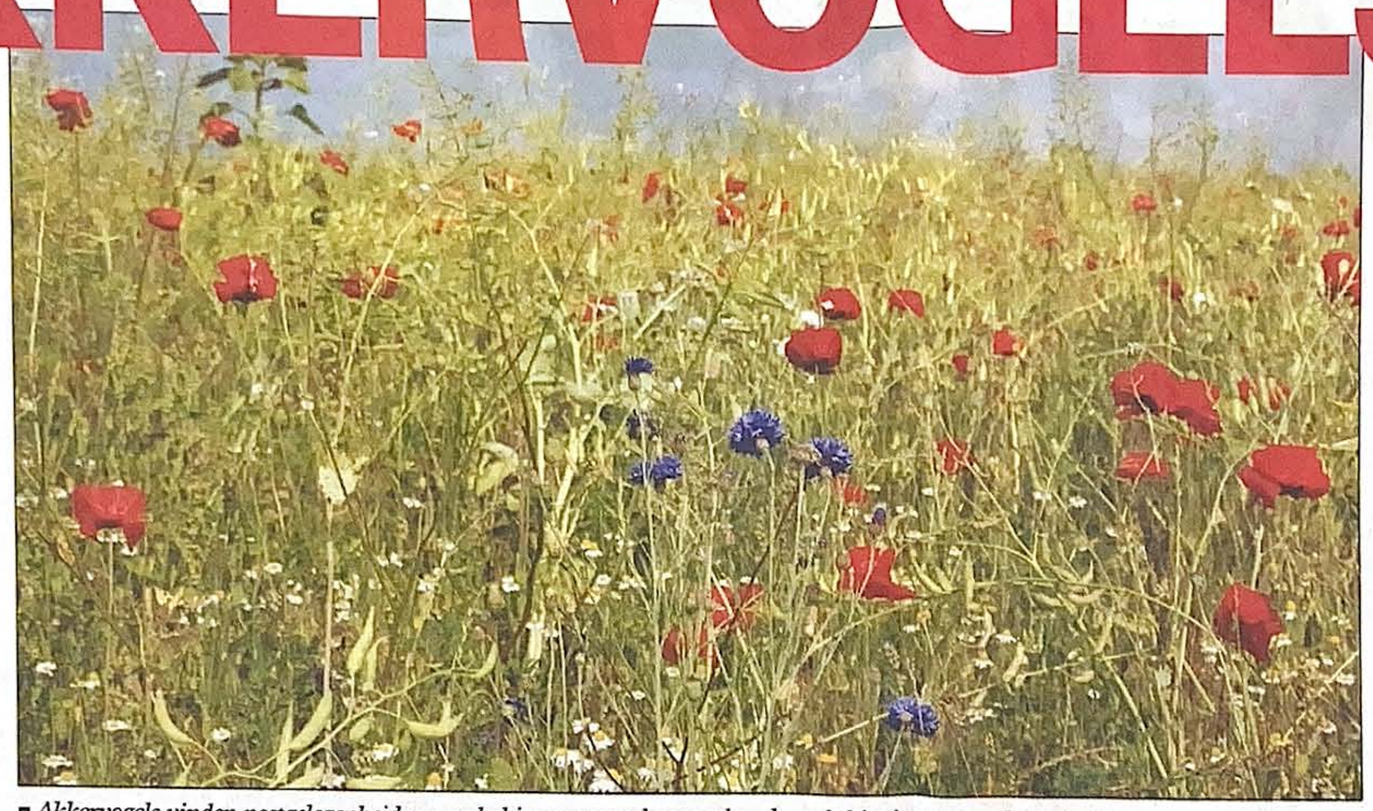

■ *Akkervogels vinden nestgelegenheid en voedsel in een perceel natuurbraak, zoals hier in een van de kustpolders.*

In het werkgebied van Wierde & Dijk is met succes geëxperimenteerd met akkerranden die ingezaaid zijn met granen, grassen en kruiden en die in het broedseizoen frequent gemaaid worden. Bij dit beheer neemt de dichtheid aan Veldleeuweriken weer behoorlijk toe. Andere akkervogels maken van die randen ook gebruik. Agrariërs die deze akkerranden aanleggen krijgen een vergoeding voor de gederfde inkomsten en de kosten. Tot voor kort was de beschikbaarheid van financiële middelen voor dit soort van akkerranden beperkt.
Het ziet er nu naar uit dat voor akkervogels meer financiële middelen beschikbaar komen. Dat zal het herstel van de akkervogelstand zeer ten goede kunnen komen. Een eerste begin is het project natuurbraak en wintervoedsel. In 2009 is in Noord-Groningen in dat kader ongeveer 50 hectare ingericht voor akkervogels. Het gaat om natuurbraak: akkerranden en zelfs hele percelen die ingezaaid zijn met grassen, granen en kruiden. Voor een beperkt deel gaat het om wintervoedsel: met granen ingezaaide akkerranden die niet geoogst worden maar als wintervoedsel beschikbaar blijven. De percelen of akkerranden met natuurbraak waren in het voorjaar goed herkenbaar door de bloei van gele mosterd en klaproos. In de omgeving van de randen klonk al vaak de zang van de Veldleeuwerik.

Een paar ontwikkelingen in de komende tijd zijn van groot belang voor de akkervogelstand. Het betreft het provinciaal beleid rond agrarisch natuurbeheer en het beschikbaar komen van extra middelen uit Brussel.

Natuurbeheerplan.

De provincie heeft een nieuw natuurbeheerplan voor onder meer het agrarisch natuurbeheer opgesteld. In het plan is gekozen voor een gebiedsgerichte benadering. Dat wil zeggen dat financiële middelen daar worden ingezet waar nog behoorlijke kansen voor weide- en akkervogels aanwezig zijn. In een gebied van enige honderden hectares moet al een redelijke populatie van de doelsoort (bijvoorbeeld Veldleeuwerik) aanwezig zijn. Het beleid is gericht op twee doelsoorten, voor weidegebieden is dat de Grutto, voor akkergebieden de Veldleeuwerik. In Noord-Groningen is tevens de Grauwe Kiekendief als doelsoort aangewezen. De verwachting is dat maatregelen voor de doelsoorten ook andere weide- en akkervogels ten goede komen.
Wierde & Dijk heeft voor het nieuwe provinciale beheerplan voorstellen opgesteld voor die gebieden, waarvoor dit nieuwe beleid vorm moet gaan krijgen. Gekozen is voor een groot akkervogelkerngebied dat omvat de kustpolders, van Zoutkamp tot en met de Lauwerpolder, het gebied noordelijk van Eenrum en het gebied tussen Electra en Leens. Wanneer voldoende financiële middelen beschikbaar komen zal op termijn op zo'n vijf procent van het oppervlak van die gebieden akkervogelbeheer kunnen worden uitgevoerd in de vorm van akkerranden of hele percelen met een geschikt beheer.
Voor weidevogels zijn door Wierde & Dijk twee kleinere gebieden aangewezen voor een speciaal weidevogelbeleid. Het gaat om een gebied bij Appingedam en bij Stedum.
De plannen die bij de provincie door Wierde & Dijk zijn ingediend, waren opgesteld door een speciale commissie, waarin naast leden van Wierde & Dijk ook een natuurbeschermings-organisatie (Staatsbosbeheer) en de Stichting Werkgroep Grauwe Kiekendief zitting hadden.

Meer middelen

In het agrarische natuurbeheer heeft lange tijd het accent sterk gelegen op alleen het weidevogelbeheer. Voor akkervogels waren nauwelijks middelen beschikbaar. Provincie en Rijk erkennen dat daarin verandering moet komen. De minister van LNV wil voor de komende vier jaar extra middelen beschikbaar stellen uit Brusselse fondsen. Gedeputeerde Hollenga van de provincie en Ben Koks van de Stichting Werkgroep Grauwe Kiekendief hebben zich hiervoor zeer ingespannen. De middelen worden verdeeld over de provincies die een akkervogelbeleid voeren. In Groningen gaat het om de volgende deelgebieden met veel akkerbouw: Oost-Groningen, het gebied tussen Ten Boer en de stad Groningen en het gebied van Wierde & Dijk in Noord-Groningen.

Hoe verder

De komende maanden stelt de provincie het nieuwe beleid definitief vast en komt er duidelijkheid over de omvang van de beschikbare middelen. Agrariërs in de geselecteerde gebieden kunnen eind 2009 contracten afsluiten voor het agrarisch natuurbeheer. Wierde & Dijk is als vereniging voor agrarisch natuurbeheer nauw betrokken bij dit

■ *Kunstzinnige wegwijzers langs de landloop bij Wierhuizen.*

Natuurboerderij Lammerburen

Natuurboerderij Lammerburen bij Oldehove heeft sinds kort nog meer te bieden. De afgelopen maanden is het bezoekerscentrum vergroot, en biedt meer informatie.

■ *In het hernieuwde bezoekerscentrum Lammerburen is nu meer te leren over uilen, natuurbeheer en de ontstaansgeschiedenis van*

Lammerburen is bekend als 'Uilenboerderij'. Het is een van de weinige plaatsen waar de zeldzame steenuil nog broedt. Rondom de boerderij komt ook de ransuil en de kerkuil voor. Bij Lammerburen kunnen bezoekers veel te weten komen over deze bijzondere dieren. Er zijn opgezette uilen, geluiden, braakballen, nestkasten en verdere informatie over alles wat met uilen te maken heeft.
De cultuurhistorie van het gebied krijgt in het bezoekerscentrum meer aandacht dan voorheen. Bezoekers aan het Nationaal Land-